

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม โครงสร้างและองค์ประกอบของประชากร รวมทั้งบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก เนื่องจาก ประเทศไทยได้ก้าวสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ด้วยอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านการสื่อสาร โทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายโยงใยไปทั่วโลก เช่น ทางด่วนข่าวสารข้อมูล (Information Super Highway) รวมทั้งเครือข่ายที่เรียกว่า "อินเทอร์เน็ต" (Internet) ทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งข่าวสารข้อมูล โลกถูกหลอมเป็นหนึ่งเดียว ไร้ซึ่งพรมแดน ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2538) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมทุกด้านถูกเชื่อมโยงให้เข้าถึงซึ่งกันและกัน การแพร่กระจาย การเข้าถึงและเชื่อมโยงด้วยข่าวสารข้อมูลก่อให้เกิดกระแสร่วม หรือ กระแสสากลเชื่อมโยงกันทั่วโลก ซึ่งสังคมไทยก็ได้รับผลกระทบนี้ด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้แก่ กระแสเศรษฐกิจเสรี ระบบทุนนิยม กระแสสังคม และ การเมือง แบบเสรีประชาธิปไตย กระแสวัฒนธรรมตะวันตก กระแสสิ่งแวดล้อม กระแสวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระแสข่าวสารข้อมูลและการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ทำให้บุคคลและสังคมปรับตัวตามไม่ทันและก่อให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาในหลายลักษณะ จากภาวะการณดังกล่าว การพัฒนาคุณภาพคน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพ ปรับตนเองให้ทันต่อสภาวะการณต่าง ๆ ให้สามารถพึ่งตนเอง พัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม ซึ่งขึ้นอยู่กับระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่านั้น จึงจะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพและความสามารถตามที่ แผนการศึกษาแห่งชาติ (2535) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการศึกษาว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตของสังคม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ โดยนัยดังกล่าวจึงเน้น การพัฒนาบุคคลใน 4 ด้านอย่างสมดุลและกลมกลืนกัน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถจัดการศึกษาเป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง และ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายด้านด้วยกัน และองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดและเป็นหัวใจของการศึกษาคือ "หลักสูตร" ดังที่ จำเนียร ศิลปวานิช (2538) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา และถือว่าหลักสูตรเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะหลักสูตรจะกำหนดทิศทางของการศึกษาไทย ในการที่จะให้ความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะการปลูกฝัง เจตคติ ค่านิยม และการเสริมสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียนให้พัฒนาไปในทุก ๆ ด้าน

นอกจากนี้ สุมิตร คุณานุกร (2518) ก็กล่าวไว้ว่า คุณภาพของการศึกษา ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร และหลักสูตรที่มีคุณภาพย่อมสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและพัฒนาการที่ดี ซึ่งจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ซึ่งให้เห็นว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้ความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา บรรลุผล และมีส่วนช่วยในการสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพในอนาคต ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จะต้องมีความรู้ความเข้าใจทางด้านหลักสูตรเป็นอย่างดี ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนด จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา และแนวทางปฏิบัติเพื่อวางรากฐาน ทางด้านสติปัญญา ทักษะ และคุณธรรม ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน จึงจะสามารถใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในปี พ.ศ.2534 โดยมีหลักการ 3 ประการคือ

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือ การศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

หลักการดังกล่าวทั้ง 3 ประการนี้ สอดคล้องกับการจัดการการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535) ที่ระบุไว้ในระบบการศึกษาว่า เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะ ต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง ทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบการทำงานและอาชีพตามควรแก่วัย ซึ่งให้เห็นว่า หลักสูตรดังกล่าวจะสนองตอบต่อผู้เรียนให้สามารถปรับตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคม และเกิดความสมดุลของการพัฒนาในหลายลักษณะได้

การศึกษาเอกชน เป็นสิ่งที่มีควบคู่กับสังคมไทยโดยตลอด และเป็นผู้บุกเบิกการศึกษาในระบบในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาโดยพวกบาทหลวงฝรั่งเศส สำหรับสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ การศึกษาเอกชน เริ่มมีขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีมิชชันนารีชาวอเมริกัน จากนั้นจึงแพร่หลายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ ตามที่ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) กล่าวว่า การศึกษาเอกชนก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้านแก่การศึกษาของไทย ทั้งการเรียนการสอน การวัดผล และการปฏิรูปการศึกษาในที่สุด การศึกษาเอกชน จึงมีความสำคัญยิ่งที่มีบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ดังที่ แผนการศึกษาแห่งชาติ (2535) ได้ระบุไว้ในแนวนโยบายข้อที่ 18 เกี่ยวกับ การจัดการศึกษาเอกชน ว่า ให้ความสำคัญในการส่งเสริมเอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น ให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ สามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(ม.ป.ป) ได้ระบุไว้ว่า การที่รัฐมีนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานออกไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมาตั้งแต่ ปี 2530 ทำให้อัตราการเรียนต่อของเด็กที่จบประถมศึกษาได้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษา จาก ร้อยละ 41.0 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 84.7 ในปี 2537 ทำให้การจัดการการศึกษาเอกชนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้รับผลกระทบในการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจาก กลุ่มเป้าหมายเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนของรัฐเพิ่มขึ้น จำนวนเด็กที่จะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเอกชนจึงลดลง

ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย แห่งแรกก่อตั้งโดยมิชชันนารีชาวอเมริกัน นิกายโปรเตสแตนต์ เมื่อปี พ.ศ.2395 ในปัจจุบันมีโรงเรียนที่มีอยู่ในความควบคุมดูแลรวมทั้งสิ้น 24 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา จำนวน 20 โรง อีกจำนวน 4 โรงจัดการการศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษา ซึ่ง กองการศึกษา (ม.ป.ป) ได้กล่าวถึง ปรัชญาและนโยบายในการจัดการศึกษาไว้ว่า มุ่งที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยการกระทำ และการมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง นั่นคือ การเรียนรู้ที่ผู้สอนและผู้เรียนจะแสวงหาประสบการณ์ร่วมกัน ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะทั้งเป็นผู้ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ แก่ศิษย์ที่จะคิดจะถาม จะวิเคราะห์ค้นคว้าร่วมไปด้วยกันกับครู ทั้งนี้ เพื่อศิษย์จะมีพลังแก่กล้าในการตัดสินใจเลือกค่านิยมที่ถูกต้อง สร้างสรรค์ คือการมีมนุษยธรรม มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่สมบูรณ์ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และใช้วิชาการนั้นปฏิบัติงานประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอย่างสันติในสังคมทั้งอุดมด้วยคุณธรรม มุ่งอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และ เพื่อการดีทุกอย่าง โดยจัดการการศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้สามารถพัฒนาคุณภาพในการจัดการการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและสนองต่อปรัชญาและนโยบายแล้ว สิ่งที่ควรคำนึงอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับแนวทางการจัดการการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ คือ การจัดการการศึกษาตรงตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร โดยจะต้องศึกษาให้เกิดความเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรและแนวทางการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างดี เพื่อบริหารและจัดการการศึกษา ตรงตามหลักสูตรดังกล่าวที่ตั้ง ดุษฎี พงศ์ศาสตร์ (2532) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารในโรงเรียนเพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ผู้บริหารต้องใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนดนโยบาย แนวปฏิบัติงานด้านวิชาการ และต้องสามารถบริหารหลักสูตรให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เช่น บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนในโรงเรียน รวมทั้งให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้อย่างดีด้วย ดังนั้นการทำความเข้าใจกับหลักสูตรอย่างกระจ่างชัดแจ้ง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารพึงกระทำ นอกจากนี้ มาเจอ โกสโซ (2538) อ้างถึง อุทัย บุญประเสริฐ (2537) กล่าวไว้ว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ในการผลิตคนให้มีคุณภาพ มีงานวิชาการเป็นงานหลัก มีหลักสูตรเป็นหัวใจของงานวิชาการ ซึ่งใช้เป็นแผนที่ทำงานของโรงเรียนเป็นพิมพ์เขียว (Blueprint) ในการทำงานทางการศึกษาของโรงเรียนโดยตรง เพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ มุ่งองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร และด้านภาวะสุขภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรู้จักและเข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี ต้องรู้ถึงความแตกต่างและจุดเน้นของหลักสูตรแต่ละระดับ เพื่อจะได้กำหนดแนวทางการบริหารหลักสูตร และกำกับดูแลบุคลากรที่รับผิดชอบหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ถ้าโรงเรียนดำเนินการบริหารหลักสูตรได้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ก็นับได้ว่าโรงเรียนได้ประสบผลสำเร็จทางด้านวิชาการ และมีคุณภาพระดับมาตรฐาน โดยถือเกณฑ์ว่า ถ้าโรงเรียนใดสามารถช่วยให้เด็กทั้งหมดหรือเด็กส่วนใหญ่ ซึ่งถ้าถือตามแนวพื้นที่ใต้โค้งปกติ (Normal Curve Area) แล้วก็คือ ประมาณ 60-70 % ของ

ผู้เรียนหรือเด็กในแต่ละระดับ บรรลุผลขั้นพื้นฐานตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร แม้ว่าโรงเรียนนั้นจะไม่มีเด็กที่ไปชนะเลิศการแข่งขันทางวิชาการใด ๆ ก็ตาม ตามหลักการของการศึกษาแล้ว ต้องพิจารณาว่าโรงเรียนนั้นประสบความสำเร็จอย่างสูง มีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่น่าเชื่อว่ามีคุณภาพสูง

กรมวิชาการ (2534) ได้สรุปสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ด้านการบริหารหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไว้ว่า

1. ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร การวางแผนและการจัดรายวิชาเลือกของนักเรียน
2. เปิดสอนรายวิชาเลือกเสรีตามความพร้อมของโรงเรียน ไม่ค่อยสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
3. จัดคาบกิจกรรมอิสระไม่ถูกต้อง
4. ขาดระบบการนิเทศภายใน
5. การจัดบรรยากาศชั้นเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน
6. ระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน สอนไม่สมบูรณ์ ห้องสมุด และเอกสารอ้างอิงไม่เพียงพอกับผู้เรียน
7. ขาดการประสานสัมพันธ์ระหว่าง ชุมชน ผู้ปกครองและโรงเรียน เช่น ขาดการสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ฯลฯ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป) วิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการดำเนินการจัดการศึกษาเอกชนสามารถจำแนกปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาเอกชนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ได้ดังนี้

1. การพัฒนาทางวิชาการ ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
2. การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจาก ผู้บริหารโรงเรียนส่วนหนึ่งยังมีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานไม่เพียงพอ
3. การนิเทศทั้งภายในและภายนอกยังไม่มีประสิทธิภาพ
4. ไม่มีการจัดทำแผนการบริหารงานที่เป็นระบบตามหลักวิชาการ
5. ความไม่เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
6. การจัดการเรียนการสอนของครู ยังไม่เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตรที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา
7. นักเรียนที่เข้ามาเรียนในสถานศึกษาเอกชนบางคนมีสัมฤทธิ์ผลค่อนข้างต่ำไม่สามารถสอบเข้าโรงเรียนของรัฐได้
8. การจัดบริการแนะแนวเพื่ออาชีพยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

สภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยตรง แสดงให้เห็นว่า หากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความชัดเจนทางด้านหลักสูตรจะสามารถแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับแนวทางการบริหารที่เหมาะสม ย่อมนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคม

รายงานการประชุมสัมมนาผู้แทนใบอนุญาตและผู้บริหารมูลนิธิ (2535) กล่าวถึงข้อสรุปผลการวิจัย โรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ของ Dr.Cooper และ Dr.wilson ไว้ว่า

1. โรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ขาดจุดประสงค์ที่แน่นอน กล่าวคือ โรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ไม่สามารถจัดการการศึกษา หรือ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุตามปรัชญาและนโยบายของโรงเรียนเท่าที่ควร เพราะขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ส่งผลให้จุดประสงค์ของโรงเรียนไม่ชัดเจน

2. โปรแกรมการศึกษาด้วยประสิทธิภาพ โดยไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม ได้แก่ ห้องสมุดมีตำราไม่เพียงพอ ขาดครูสอนภาษาอังกฤษ ขาดการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ

3. โปรแกรมคริสเตียนศึกษาด้วยประสิทธิภาพเป็นการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับคริสตศาสนา เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แก่นักเรียนโดยใช้หลักคำสอนของคริสตศาสนา ได้แก่ จัดคาบสอนคริสตจริยธรรมทุกระดับชั้น จัดให้มีชุมนุมคริสตศาสนา ฯลฯ พบว่า ขาดวัสดุอุปกรณ์ และ สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ขาดครูผู้สอน ขาดกิจกรรมปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

4. ครูขาดคุณภาพที่จะเป็นครูผู้สอน ได้แก่ ครูขาดความรู้ ทักษะ และเทคนิค ครูขาดคุณธรรม จริยธรรม มีปัญหาหนี้สิน ครูไม่กระตือรือร้น ขาดขวัญและกำลังใจ

5. บรรยากาศการเรียนการสอน และ สถานที่ไม่ดีเท่าที่ควร สภาพอาคารเรียนเก่าทรุดโทรม ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง ขาดห้องเรียนเฉพาะ เช่น ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

6. คณะกรรมการอำนวยการและผู้บริหารโรงเรียนขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการก้าวก่ายในหน้าที่ได้

7. ขาดการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับการรับ การเบิก และการจ่ายทางการเงิน เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้ เพราะไม่มีการจัดระบบ การติดตาม ควบคุม และประเมินผลให้เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขการรับ เบิก จ่าย (รายงานการประชุม ,2535)

ข้อสรุปผลการวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีปัญหาเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเช่นกัน ย่อมส่งผลให้การจัดการศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเท่าที่ควร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องศึกษา สภาพ และปัญหาดังกล่าว เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารหลักสูตรที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น จะเห็นถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า บุคคลที่จะแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ดีที่สุดคือ บุคลากรในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพราะเป็นผู้ใช้หลักสูตรและเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตรทุกคน ย่อมทราบปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

ได้ดีที่สุด ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำโรงเรียนไปสู่โครงการการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน โดยมุ่งเน้นการศึกษาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตรงตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรของผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ว่าปฏิบัติงานใด อย่างไรบ้าง และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร สอดคล้องกับหลักการ และทฤษฎีเพียงใด

ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร และ ผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปปรับปรุงแก้ไข และ กำหนดแนวทางในการบริหารหลักสูตรที่เหมาะสมในโรงเรียนของมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพของการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาของการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 20 โรงเรียน สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้ขอบเขตของการบริหารหลักสูตรตามแนวทางการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้คือ
 1. การจัดระบบบริหาร
 2. จัดทำข้อมูลพื้นฐาน
 3. การเตรียมบุคลากร
 4. การจัดหาเอกสารหลักสูตร และวัสดุ สื่อ อุปกรณ์
 5. การประชาสัมพันธ์
 6. การประสานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานภายนอก

7. การจัดรายวิชา
8. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม
9. การจัดกิจกรรมนักเรียน
10. การจัดตารางสอน
11. การจัดกระบวนการเรียนการสอน
12. การวัดและประเมินผลการเรียน
13. การจัดบริการทางวิชาการ
14. การนิเทศติดตามและประเมินผล

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของบุคคลในการจัดกิจกรรม และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้แก่ การจัดระบบบริหาร การจัดทำข้อมูลพื้นฐาน การเตรียมบุคลากร การจัดหาเอกสารหลักสูตรและสื่อวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับหลักสูตร การประชาสัมพันธ์ การประสานสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานภายนอก การจัดรายวิชา การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดตารางสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน การจัดบริการทางวิชาการ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

หลักสูตรมัธยมศึกษา หมายถึง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ผู้บริหาร หมายถึง ครูใหญ่ หรือ อาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้จัดการ หรือ ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ผู้ช่วยผู้บริหาร หมายถึง ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ครูปฏิบัติการสอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

กองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง หน่วยงานสภาคริสตจักรที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูปฏิบัติการสอน ใช้ประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารหลักสูตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ให้มีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้ นักการศึกษา นักพัฒนาหลักสูตร และ กองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ใช้ในการวางแผนเพื่อแก้ไข ปรับปรุง และ พัฒนาแนวทางการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)